

WFOŚiGW w Gdańsku

I. „ABC o azbestie”

1. **Co to jest azbest?** Azbest jest to nazwa handlową włóknistych materiałów naturalnie występujących w przyrodzie. Pod względem chemicznym są to uwodnione krzemiany magnezu, sodu, wapnia lub żelaza. Cechą charakterystyczną azbestu jest jego włóknista budowa i odporność na bardzo wysokie temperatury (temperatura rozkładu azbestu białego – chryzotylu, wynosi 1500-1550 °C). Istnieje sześć odmian azbestu, różniących się między sobą składem chemicznym oraz rodzajem włókien. Największe znaczenie przemysłowe w Polsce miał azbest biały – chryzotyl (95% udziału w ogólnej masie stosowanych materiałów azbestowych w Polsce), rzadziej stosowane aczkolwiek bardziej szkodliwe dla zdrowia są:
 - Azbest niebieski – krokidolit – stosowany w Polsce do połowy lat 80 ubiegłego wieku,
 - Azbest brązowy – amozyt – bardzo rzadko stosowany w Polsce.
2. **Szkodliwe działanie azbestu:** Azbest jest zaliczany do substancji rakotwórczych dla człowieka. Szkodliwość azbestu tkwi w jego strukturze, włókna azbestu są najcieńszymi włóknami występującymi w przyrodzie. Są praktycznie niezniszczalne, a ich kumulowanie w płucach powoduje zwykle po kilkunastu latach pojawienie się chorób azbesto-zależnych: pylicy azbestowej, raka płuc, zmian opłucnych, międzybłonnaaka opłucnej. Włókna azbestu przedostają się do powietrza atmosferycznego w wyniku korozji materiałów, przyspieszonej przez kwaśne deszcze i inne chemiczne zanieczyszczenia powietrza, jak i działalność człowieka – niewłaściwe składowanie na tzw. „dzikich wysypiskach”. Chorobotwórcze działanie azbestu jest wynikiem wdychania włókien zawieszonych w powietrzu. Na występowanie i typ chorób wpływa rodzaj azbestu, wymiary włókien oraz stężenie włókien i czas trwania narażenia. Zagrożenie ze strony azbestu jest przez ludzi bagatelizowane ze względu na mikroskopijną wielkość włókien (nie widoczne dla oka

ludzkiego) oraz długotrwały i utajony rozwój choroby. Pierwsze objawy choroby mogą się ujawnić po 20 a nawet 40 latach od pierwszego kontaktu z pyłem azbestowym. Po ujawnieniu się nowotwór rozwija się gwałtownie – od wystąpienia objawów do śmierci upływa nie więcej niż 2 lata.

3. Założenia „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu” na lata 2009 -2032:

W dniu 14 lipca 2009r. Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. : Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” – dokumentu, który zastąpi dotychczas obowiązujący program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski.

Główne cele programu to:

- Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
- Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju;
- Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Cele Programu będą realizowane sukcesywnie aż do roku 2032, w którym zakładane jest oczyszczenie kraju z azbestu.

4. Informacje dotyczące usuwania azbestu, np. zmiany legislacyjne, źródła finansowania projektów związanych z azbestem znajdują się na stronie internetowej serwisu internetowego Ministerstwa Gospodarki:

<http://www.mg.gov.pl/Bezpieczenstwo+gospodarcze/Program+Oczyszczania+Kraju+z+Azbestu>

5. Więcej informacji dotyczących usuwania azbestu można znaleźć na stronach:

Broszura Co z tym Azbestem?

www.gajanet.pl

Baza azbestowa:

www.bazaazbestu.com.pl

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku:

www.wfos.gdansk.pl

II. „Azbestowe archiwum”

Informacja o zadaniach z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest zrealizowanych przez Gminę Stary Targ w lata ubiegłych:

Rok	Nazwa zadania	Koszt kwalifikowany zadania	Kwota dotacji z WFOŚiGW w Gdańsku	Ilość odpadów poddanych unieszkodliwieniu [Mg]
2007	Program usuwania azbestu z terenu Gminy Stary Targ	13 000,20zł	6 500,00zł	15,5
2008	Unieszkodliwianie odpadów azbestowo-cementowych z terenu gminy Stary Targ	13 999,07zł	6 999,54zł	11,0
2009	Unieszkodliwianie odpadów azbestowo-cementowych z terenu gminy Stary Targ w roku 2009	9 447,00zł	4724,00zł	4,8
2010	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stary Targ	35 714,79zł	24 988,00zł	18,6
2011	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stary Targ – edycja 2011	14 850,00zł	10 395,00zł	9,9
2012	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stary Targ – edycja 2012	29 861,00zł	20 901,00zł	17,755
2013	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stary Targ – edycja 2013	9 896,00zł	6 926,00zł	12,37
2014	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stary Targ – edycja 2014	4 336,00zł	4 204,00zł	6,069
2015	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stary Targ – edycja 2015	10 312,00zł	8765,20zł	12,89
2017	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stary Targ – edycja 2020	44836,00	20673,00	36,00
2020	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stary Targ	5 319,00	5 319,00	9,190

III. Punkt informacyjny:

Zakres udzielanych informacji:

- Szkodliwość azbestu
- Zasady bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest
- Możliwość i zasady uzyskania dofinansowania na działania związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest

W punkcie informacyjnym przyjmowane są zgłoszenia od mieszkańców zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania na zadania związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, a także:

- Informacje o naborach zgłoszeń;
- Zasady przeprowadzonego naboru
- Potrzebne dokumenty do pobrania lub podane miejsce do ich pobierania

Dane kontaktowe:

Urząd Gminy w Starym Targu ul. Główna 20, 82-410 Stary Targ, pokój nr 4, tel. (55) 640-50-50 wew. 13, e-mail: projekty@gminastarytarg.pl

IV. Spotkanie i materiały informacyjne:

1. Ze względu na trudną sytuację wywołaną przez COVID-19 odbyło się jedno spotkanie przeznaczone dla wszystkich chętnych mieszkańców Gminy Stary Targ osoby. Ponadto Gmina utworzyła punkt informacyjny do którego mogła się zgłosić i zaczerpnąć informacji każda zainteresowana osoba. COVID-19. Wszyscy interesanci mogą zasięgnąć informacji w Urzędzie Gminy Stary Targ po wcześniejszym telefonicznym umówieniu spotkania.
2. Inne działania edukacyjno – informacyjne:
Materiały informacyjne dotyczące azbestu można uzyskać w siedzibie Urzędu Gminy Stary Targ, ul. Główna 20, 82-410 Stary Targ (pokój nr 4).

V. Dofinansowanie

Urząd Gminy w Starym Targu uzyskał dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na zadanie pn. „Usuwanie Wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stary Targ(edycja2021) w kwocie 14 808,00 zł na lata 2021/2022. Zaplanowano utylizacji około 32,18 Mg wyrobów zawierających azbest z 11 budynków znajdujących się na terenie Gminy Stary Targ oraz azbest złożony w miejscach do tego nieprzeznaczonych. W ramach zadania zostaną usunięte i poddane unieszkodliwieniu stare dachy pokryte tzw. eternitem oraz eternit zgromadzony na posesjach i terenie gminy. Zadanie ma na celu wesprzeć mieszkańców w usunięciu wyrobów zawierających azbest zgodnie z obowiązującym prawem i poszanowaniem dla otaczającego nas środowiska.